

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'nun Bilimsel Kapasitesi ve İş Sağlığı Uzmanlığının Güçlendirilmesi Projesi (ESPrIT) Haber Bülteni Eylül 2017

<http://www.esprit-ohs.eu/tr/>

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan, "Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun Çalışan Sağlığı Uzmanlık ve Bilimsel Performansının Güçlendirilmesi Projesi" (*Strengthening the Occupational Health Expertise and Scientific Capacity of Public Health Institution of Turkey – ESPrIT*) yürütülmektedir.

Projenin genel amacı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (THSK)'nun meslek hastalıklarına özel odaklanarak iş sağlığı alanında bilimsel duruşunun güçlendirilmesidir.

Proje koordinatörlüğü THSK tarafından yapılmakta olup diğer proje partnerleri Hollanda'dan Uygulamalı Bilimsel Araştırmalar ve İnovasyon Kuruluşu (TNO) ve Özgür Amsterdam Üniversitesi Tıp Merkezi (VUmc) ile Belçika'dan Gent Üniversitesi (UGent) dir.

Projenin "ICD+Yenilik" başlıklı üçüncü iş paketinin hedefleri

- Türkiye, Belçika ve Hollanda'daki işle ilgili hastalıkların kayıt durumunu değerlendirmek,
- ICD 11 beta versiyonuna ilişkin DSÖ projesi ile bağlantı kurmak,
- Türkiye, Belçika ve Hollanda'daki mevcut sistemle ilgili sonuçları çıkarıp geliştirmek için en iyi yolları belirlemektir.

Bu iş paketi kapsamında, 23 Nisan 2017-06 Mayıs 2017 tarihleri arasında Belçika ve Hollanda'ya bilgi ve deneyim paylaşımı ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleştirilen ziyarette, Belçika ve Hollanda'nın genel olarak iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile özeld meslek hastalıklarının sürveyansı ve önleme-korumaya yönelik faaliyetler incelenmiştir. Bu alanda faaliyet gösteren kamu, üniversite ve özel sektör gibi toplamda **17 kurumdan temsilciler ile 39 oturum** halinde görüşmeler ve saha inceleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar sonunda ülkelerin sistemleri ve geliştirilebilecek yönlerle ilişkin önerilerin yer alacağı 2 adet rapor ve ulusal dergide yayımlanacak 1 adet makale hazırlanmıştır;

- *Türkiye, Belçika ve Hollanda'da Meslek Hastalıkları Kayıt ve Sürveyans Uygulamaları Karşılaştırma Raporu*
- *Türkiye'de Mesleki Hastalıkların Kaydedilmesi ve Sürveyansına İlişkin Uygulamalar Önerisi Raporu*
- *Meslek Hastalıklarının Önlenmesi: Farklı İş Sağlığı Sürveyans Sistemlerinden Alınan Dersler*

Belçika Kurumları ve faaliyetlerinde dikkat çeken bazı hususlar

Belçika'nın meslek hastalıkları (MH) konusunda faaliyet gösteren Meslek Riskleri Federal Ajansı (FEDRIS) işgücü kaybı %10 üzerinde olan MH vakalarına yoğunlaşmakta ki bunlar toplam içerisinde %5'e karşılık gelmektedir. MH listesinde yer alan bir hastalığın tanısında temel kriter işyerinde mesleki riske maruziyetin varlığı olup, illiyet bağı aranmamakta ve karıştırıcı faktörler göz ardı edilmektedir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'nun Bilimsel Kapasitesi ve İş Sağlığı Uzmanlığının Güçlendirilmesi Projesi (ESPrIT) Haber Bülteni Eylül 2017

<http://www.esprit-ohs.eu/tr/>

Bu yaklaşım çalışan lehine edim (tazmin) ve rehabilitasyon mekanizmasını öne çıkarmaktadır.

İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasından işveren sorumlu olup bünyesinde işyeri hekimi ve güvenlik danışmanı bulundurmak veya dış hizmet sağlayıcılardan hizmet almak yoluyla bunu yapabilmektedir. Ülke genelinde İSG hizmeti sunan başlıca 11 şirket bulunmaktadır. Bunların sunacağı hizmetler ve ücretleri Kraliyet Kararnamesi ile belirlenmekte ve bu nedenle kar amacı gütmeyen kuruluş olarak adlandırılmaktalar. İSG alanında faaliyet gösteren bir dış hizmet sağlayıcı şirket ile üniversite arasındaki işbirliğine iyi bir örnek teşkil eden bu tür çalışmaların ülkemiz nezdinde geliştirilmesi ve teşvik edilmesi sanayi-üniversite çalışmalarını geliştireceği gibi ülkemizin İSG alanındaki araştırmalarına ve bilgi birikimine de katkı sağlayacaktır.

Hollanda Kurumları ve faaliyetlerinde dikkat çeken bazı hususlar

Hollanda'da ayrı bir MH listesi bulunmayıp AB listesi referans alınmaktadır. Belçika'nın aksine Hollanda'da edime (tazmin) ve rehabilitasyona yönelik ayrı bir mekanizma bulunmamakta, bunun yerine genel sigorta kapsamında işlem yapılmaktadır.

Hollanda'da MH sürveyansı Meslek Hastalıkları Merkezi (NCvB) tarafından yapılmakta olup bireysel vakalardan

ziyade genel anlamda sektör ve hastalık trendi bazlı çalışmakta, internet portalı üzerinden işyeri hekimlerinin yaptığı bildirimlerden MH trendleri ve sektör analizleri yapılmaktadır.

İşyeri hekimlerinden önleyici ve koruyucu hekimlik hizmetine odaklanması beklenmektedir. Her iki ülkede işyeri hekimlerinin MH bildirim zorunluluğu yasal olarak bulunmakta, ancak uygulamada önleyici ve koruyucu hizmetler ve rehberlik anlayışına dayalı olarak işverenin sorumluluklarını yerine getirmesine yardımcı olunmaya çalışılmaktadır. İş teftiş kurulları da bunu destekleyecek şekilde cezalandırma anlayışından ziyade uygun risk değerlendirmesi yapılmasının sağlanması ve önleyici-düzeltilici faaliyetlere destek olunması ve rehberlik anlayışıyla hareket edilmektedir.

İş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi ve özellikle meslek hastalıklarının önlenmesi ve sürveyansına ilişkin çalışmalar, ülkeler arasında bilgi, deneyim ve iyi uygulamaların paylaşılmasına bağlıdır. Kurumumuzun uluslararası alanda yürütülen çalışmaları yakından takip ederek ülkemiz adına aktif katılım ve destek sağlaması bu alanda yürütülecek çalışmaların başarısını arttıracaktır.

**Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'nun Bilimsel Kapasitesi ve İş Sağlığı Uzmanlığının
Güçlendirilmesi Projesi (ESPrIT)
Haber Bülteni
Eylül 2017**

<http://www.esprit-ohs.eu/tr/>

Bu kapsamda 29 Nisan-4 Mayıs 2018 tarihleri arasında Dublin'de düzenlenecek olan ICOH2018 Konferansında sözlü bildiri sunumu yapılacaktır. Ayrıca konferans kapsamında gerçekleştirilecek olan özel oturumda

“Public Health Approach in Occupational Health and Safety Services / Turkey Example” başlıklı bir sunum gerçekleştirilecektir.

